

здійснювати бартерні операції (взаємозаліки) на рівні юридичних осіб або держави, але з врахуванням певних нюансів безпосередньої діяльності.

Список використаної літератури:

1. Бартер у ФОП: кому можна та як [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/reader/BZ011932>.
2. Обмежень щодо здійснення бартерних операцій ФОП на загальній системі оподаткування ПКУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/388498.html>.
3. Бартер в умовах дії ПКУ [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <https://online.dtkk.ua/Book/%C2%AB%D0%94%D0%9A%C2%BB%20%E2%84%9602-2013.epub/navPoint-87>.
4. Чистий оподатковуваний дохід — це різниця між загальним оподатковуваним доходом та документально підтвердженими витратами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtkk.ua/ru/simple/common/16270>.

Заяць Ольга Євгенівна,

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності «Облік і оподаткування»,

Головачко Василь Михайлович,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Раціональний підхід до обґрунтування механізму нарахування та сплати податків базується на вивченні впливу різних факторів, одним з яких є дослідження історії виникнення податків. Враховуючи той факт, що кількість податків, які сплачують суб'єкти господарювання, значна, досліджено історичні етапи розвитку податку на додану, як універсального податку який використовуються у багатьох країнах Європи.

Дослідженню даної тематики займалися такі українські та зарубіжні вчені: Федосов В.М., Кулик П.Л., Соколовська А.М., Опарін В.М., Томас С. А., Вільгельм фон Сіменс, Ебріл Л., Кноссен С.

Податок на додану вартість у багатоміліардній історії податкового права – порівняно новий вид непрямого податку. У цьому році ПДВ виповнилося усього лише шістдесят шість років. Враховуючи, що податки – в тій чи іншій формі – виникли з появою перших цивілізацій, є всі підстави вважати ПДВ «молодим» податком. Незважаючи на юний вік, ПДВ є основним наповнювачем бюджетів багатьох країн світу. [5]. Податкова база - вартість, додана на кожній стадії виробництва і реалізації товарів. Додана вартість (приріст вартості) включає

заробітну плату з нарахуваннями, амортизацію, відсотки за кредит, прибуток, витрати на електроенергію, рекламу, транспорт та ін. До ціни товару входить загальна сума ПДВ, внесена підприємцем на всіх стадіях просування товарів до споживача. Отже, споживач є єдиним і кінцевим платником ПДВ[1].

Одними з родоначальників ПДВ могли бути німецький бізнесмен Вільгельм фон Сіменс в 1918 році, або американський економіст Томас С. Адамс у своїх працях між 1910 і 1921 роками теоретично обґрунтовували доцільність і необхідність введення такого податку. Концепція ПДВ, запропонована Сіменсом, була технічною інновацією, яка удосконалила податок з обороту. Запровадження ПДВ дало змогу підприємцям повертати частину сплачених податків, таким чином уникаючи ряду проблем, що виникають зі стягненням податку з обороту. Незважаючи на те, що ПДВ за Сіменсом було значною інновацією, автор навряд чи ставив на меті повалення існуючого фіскального порядку. Адамс же вбачав у податку на додану вартість гідну заміну податку на прибуток підприємств. Він був зосереджений на федеральній податковій політиці, і так як в його час не існувало ефективного національного податку з продажу, Адамса турбувало не технічне вдосконалення вже існуючих податків, а створення дієвої альтернативи вже існуючому федеральному прибутковому податку [2].

Першим, хто описав сам механізм ПДВ став француз Моріс Лоре у 1954 році. Але використання ПДВ не набуло значного поширення у Франції до 1968 році. В той же час першою країною, де стягувався повноцінний ПДВ, стала Данія у 1967 році, хоча країна не була частиною Європейського економічного співтовариства до 1973 року. Запровадження ПДВ у світі можна поділити на два основні етапи. Перший відбувався в основному в Західній Європі та Латинській Америці в 1960-х – 1970-х роках. Розвиток ПДВ у Європі був спричинений серією директив ЄС, що вимагають від держав членів ЄС узгоджувати між собою свою політику щодо ПДВ.

Другий етап прийняття ПДВ проходив з кінця 1980-х років й ознаменувався введенням ПДВ у деяких промислово розвинених країн за межами ЄС, наприклад, в Австралії, Канаді, Японії та Швейцарії. Ця фаза також сприяла масивному розширенню ПДВ в перехідних і економік, що розвиваються, в першу чергу в Африці та Азії. Значну роль прийняттю ПДВ цими країнами відіграли такі міжнародні установи як МВФ та Світовий банк[3]. Певною мірою, ПДВ і прижився саме тому, що дозволив країнам відносно легко підлатати бюджетні діри, які виникли у результаті розширення ролі держави у середині ХХ століття. Поширенню ПДВ сприяв і той факт, що Європейська економічна спільнота (прототип ЄС), яка виникла у 1957 році, у 1967 році зробила запровадження ПДВ обов'язковою умовою членства. В Україні ПДВ з'явився у 1992 році; в СРСР ПДВ не було[5].

Комісія Європейського союзу оголосила ПДВ однією із обов'язкових передумов членства в Європейському союзі, що помітно впливає на країни, які прагнуть такого членства, та сприяє підтримці цього податку в інших державах. У країнах Євросоюзу ПДВ відіграє суттєву роль тому, що завдяки цьому податку реалізується основна мета інтеграції країн — забезпечення вільного переміщення товарів, послуг, праці й капіталу. В ЄС прийнято такі схеми адміністрування ПДВ, які дають змогу здійснювати точне нарахування і відшкодування цього податку на

товари й послуги експортного призначення. Але при надходженні в країну призначення імпортовані товари й послуги обкладаються ПДВ так само, як і товари власного виробництва. Це створює однорідне податкове середовище для товарів і послуг, що пропонуються для реалізації на міжнародних ринках [4].

Отже, дослідивши історію податку на додану вартість, бачимо, що ПДВ - це відносно молодий податок, який виник в першій половині 20 століття, незважаючи, на неоднозначність поглядів стосовно необхідності справляння ПДВ, цей податок лишається, в багатьох країнах Європи, ключовим при наповненні бюджету.

Список використаної літератури:

1. Коваленко А.Г. ПДВ у системі оподаткування: історичний аспект становлення та розвитку / А.Г. Коваленко, Ю.А. Малашенко, О.О. Князева// Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, 2010, випуск 18 ч. II. – С. 111–116.

2. Ігнатенко С.В. Історія виникнення ПДВ та практика його застосування в різних країнах світу / Ігнатенко С.В., Козинець І.Г.// Чернігівський національний технологічний університет. – 2017.

3. Братушка Е. С. Генеза податку на додану вартість в Україні та світі / Е. С. Братушка, Є. В. Кононець. // Ефективна економіка – Дніпропетровськ, 2014. – № 4. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2959>

4. Лайко П. Основні вимоги Європейського союзу щодо справляння ПДВ /Лайко П., Долженко І., Лайко Г. // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2004.- №21 (126).- С. 2-6

5. Історія ПДВ [Електронний ресурс] // Ціна Держави. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: cost.ua/news/.

Зозуляк Марта Михайлівна,
старший викладач кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу
Мукачівського державного університету

БУХГАЛТЕРСЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Професія бухгалтера є найбільш вимогливою на сьогоднішній день у сфері фінансів та економіки. Сучасна бухгалтерська професія відіграє важливу роль у забезпеченні економічної стабільності країни, її подальшого розвитку. Будь – яка комерційна чи некомерційна компанія потребує ведення обліку для виявлення, реєстрації, повідомлення та узагальнення фінансових операцій, які використовують для формування рішень. А бухгалтер виступає активною дійовою особою у формуванні бухгалтерської інформації, необхідної для прийняття таких рішень. Від професійної діяльності бухгалтера на локальному рівні залежить ефективне та законне функціонування підприємств, на глобальному – фінансових



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>